

ВІДГУК

**офіційного опонента, доктора юридичних наук, професора,
БОРТНИК Надії Петрівни на дисертацію ВЕЯ Олега Андрійовича на
тему: «Інформаційно-правове забезпечення діяльності регіонального
сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні
(адміністративно-правовий аспект)», поданої на здобуття наукового
ступеня доктора філософії з галузі знань – 08 Право
за спеціальністю – 081 Право**

Актуальність обраної теми.

Сучасний розвиток суспільства та впровадження інноваційних технологій вимагають ефективного функціонування державних установ, зокрема й регіональних сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ України. Ці центри виконують важливу роль у забезпеченні громадян доступними, якісними та прозорими адміністративними послугами. Одним із ключових аспектів їхньої роботи є інформаційно-правове забезпечення, яке виступає фундаментом для ефективної взаємодії між державою та громадянами.

Актуальність теми дослідження «Інформаційно-правове забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні (адміністративно-правовий аспект)», яке підготував О. А. ВЕЙ полягає в кількох важливих аспектах, що стосуються сучасних змін в організації надання державних послуг, розвитку інформаційних технологій та вдосконалення правового забезпечення діяльності органів державної влади. Зокрема: 1) гарантування доступу до публічної інформації є складовою забезпечення прав і свобод громадян, особливо в контексті реалізації принципу відкритого урядування; 2) в умовах динамічних змін суспільних відносин потрібні нові підходи до організації діяльності сервісних центрів, що відповідають вимогам часу; 3) вдосконалення роботи сервісних центрів позитивно впливає на ефективність використання ресурсів, якість обслуговування громадян і економію бюджетних коштів; 4) посилення кібербезпеки є нагальною потребою в контексті зростаючих загроз інформаційній інфраструктурі, що впливає на надання адміністративних

послуг; 5) системна модернізація сервісних центрів сприяє створенню умов для сталого розвитку державного управління, включаючи його технічне забезпечення. Тому немає жодних сумнівів щодо важливості теми цієї роботи і для розвитку науки адміністративного та інформаційного права, і для розвитку системи органів, які повинні забезпечувати належний рівень публічних послуг, зокрема регіональних сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ України.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до положень закріплених у пп. 2–6 підрозділу «Правові механізми забезпечення прав і свобод людини», пп.4, 10, 11, 14, 19 підрозділу «Проблеми формування національної правової системи України та її адаптація до європейського права, Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 р.р., розробленої відповідно до програмно-нормативних актів, зокрема Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», а також відповідно до Постанови НАН України від 20.12.2013 р. № 179 «Про основні наукові напрями та найважливіші проблеми фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук Національної академії наук України на 2014–2018 роки» та рекомендацій Ради президентів академій наук України для ВНЗ 3.4. Політико-правові науки та постанови Президії НАН України від 30.01.2019 р. № 30 «Основні наукові напрями та найважливіші проблеми фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук Національної академії наук України на 2019–2024 роки» (п. 3.4.2. п. 3.4. Політико-правові науки); у межах тем НДДКР ЗВО Львівський університет бізнесу та права» «Теоретико-методологічний фундамент правової реформи в Україні у світлі євроінтеграційних процесів» (номер державної реєстрації 0121U111332), «Реалізація системного підходу у розвитку галузей права України (номер державної реєстрації 0121U111333) та теми НДДКР ГО «Прості питання» «Теоретико-методологічний базис правових реформ в Україні» (номер державної реєстрації 0120U101077).

Відтак, дослідження «Інформаційно-правове забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні» є вкрай актуальним в умовах реформування державного управління, розвитку електронних послуг та удосконалення правового поля, що забезпечує ефективність і прозорість надання адміністративних послуг громадянам.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність.

За результатами дисертаційного дослідження автором сформульовані відповідні висновки, рекомендації та пропозиції, що мають теоретичне та прикладне значення.

Дисертація має чітку та логічну структуру, яка повністю корелює із визначеною метою, поставленими завданнями, об'єктом та предметом дослідження. Всі розділи і підрозділи дисертації написані у відповідності до поставленої мети і завдань. Дисертація вирізняється не тільки чіткою логічною структурою, але й визначеним підходом щодо необхідності впровадження її результатів в науку і практичну діяльність щодо удосконалення інформаційно-правового забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ України.

У розділах дисертант подає загально-правову характеристику інформаційно-правового забезпечення діяльності регіональних сервісних центрів в органах міністерства внутрішніх справ України, розкриваючи Міністерство внутрішніх справ України як суб'єкт надання сервісних послуг населенню України (ст. 24-40) та характеризуючи завдання і функції органів Міністерства внутрішніх справ у наданні сервісних послуг населенню України (ст. 75-93); проводить аналіз поняття і правової природи інформаційно-правового забезпечення діяльності регіональних сервісних центрів в органах Міністерства внутрішніх справ України, а також видів, системи і структури інформаційно-правового забезпечення діяльності регіональних сервісних центрів (ст. 58-75). Адміністративно-правова

характеристика забезпечення сервісних послуг органами Міністерства внутрішніх справ України подається через адміністративно-правову характеристику надання сервісних послуг населенню органами Міністерства внутрішніх справ України, організаційну складову інформаційно-правового забезпечення сервісних послуг, що надаються органами Міністерства внутрішніх справ населенню України, адміністративно-правові процедури надання послуг територіальними сервісними центрами МВС України, а також порядок ведення, обробки та зберігання реєстраційних документів у процесі надання сервісних послуг населенню України (ст. 95-146).

Слушні думки викладені О. А. ВЕСМ при з'ясуванні шляхів вдосконалення діяльності сервісних центрів МВС України (ст. 150-179). Досить цінним науковим надбанням Розділу III є думки висловлені О. А. ВЕСМ щодо напрямів удосконалення законодавства України, шляхом виявлення основних прогалин та недоліків правового регулювання та використання з цією метою позитивного міжнародного досвіду у наданні сервісних послуг населенню органами МВС України.

Обґрунтованість та достовірність наукових результатів досягається також через логічно та доречно використану методологію дисертаційного дослідження. Під час написання дисертації використано такі загальнонаукові методи наукового пізнання: системний, порівняльно-правовий, аналітичний та емпіричний методи дослідження та інші світоглядні, загальнонаукові та спеціально наукові методи і прийоми наукового пізнання. Використання широкого спектра методологічних підходів дозволило забезпечити комплексне висвітлення обраної тематики.

Публікації, в яких оприлюднено основні результати дисертації, свідчать про те, що дисертаційна робота достатнім чином апробована, а її основні положення обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських конференціях. У той же час акти впровадження результатів наукового дослідження свідчать і про наукову вагу дисертації, і про прикладну.

Високий рівень наукової обґрунтованості результатів виконаного

дисертаційного дослідження забезпечено використанням значного обсягу літературних джерел, нормативних актів, що складає 163 найменування. Автором проаналізовано значна кількість джерел, в яких відображені теоретичні основи адміністративно-правового аспекту інформаційно-правового забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні.

Запропонована тематика на сьогодні виключно фрагментарно розглядається в юридичній науці. Науковцями розроблена проблематика адміністративних послуг, міжнародного досвіду та стандартів надання послуг, діяльності окремих суб'єктів надання послуг, однак, інформаційно-правовому забезпеченню діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні приділено фрагментарну увагу.

Натомість, сучасні підходи до регулювання суспільних відносин вимагають окреслити питання щодо забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні в частині діяльності цих підрозділів та їх інформаційно-правового базису, а також розробити пропозиції щодо удосконалення правового регулювання у цій сфері, зокрема через виокремлення компонентних елементів функціонування регіональних сервісних центрів МВС України стосовно надання сервісних послуг, що забезпечують людиноцентриський механізм їх діяльності. Зокрема, у цьому та багато у чому іншому визначається наукова новизна дослідження дисертанта. Загальний аналіз змісту роботи свідчить про високий рівень наукової підготовки автора та його глибоку обізнаність з теоретичними і практичними проблемами тематики, що досліджувалася. Це відобразилося на змістовності та високому науковому рівні проведеного дослідження і практичному значенні отриманих результатів та цінності їх впровадження у практику діяльності регіональних сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ України.

У дисертації розглядаються основні принципи, механізми та інструменти інформаційно-правового забезпечення діяльності регіональних

сервісних центрів. Особлива увага приділяється аналізу нормативно-правової бази, цифрових технологій і практичних підходів, які сприяють підвищенню якості послуг та вдосконаленню адміністративних процедур. Вивчення цього питання є актуальним у контексті реформування системи державного управління та створення умов для побудови ефективної правової держави в Україні.

Наукова новизна отриманих результатів.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження, висновків, пропозиції та рекомендації О. А. ВЕЯ полягає у вирішенні актуального наукового завдання, що стосується адміністративно-правового аспекту інформаційно-правового забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні.

У дисертації О. А. ВЕЯ чітко визначеними та обґрунтованими є об'єкт, предмет, мета та завдання, обраний дослідником методологічний інструментарій.

Зокрема, в дисертації О. А. ВЕЯ системно проаналізовано діяльність регіональних сервісних центрів МВС України на оперативно-функціональному рівні в контексті аналізу правозасосовної та правореалізаційної діяльності інституції та її правової природи у всій системі державного обслуговування та функціонування електронного урядування через висвітлення недоліків та переваг існуючих адміністративних процедур взаємодії з громадськістю, які раніше залишалися непоміченими на інших рівнях публічного адміністрування, що створює можливості для оперативного вдосконалення процедур та підвищення якості обслуговування та викладено низку інших положень, які сформульовано вперше, удосконалено та набули подальшого розвитку.

Отримані результати можуть бути використані в подальшій науковій розробці проблематики інформаційно-правового забезпечення діяльності регіональних сервісних центрів МВС України.

Значення результатів дослідження для науки і практики.

Тема дисертації відповідає пріоритетним завданням держави щодо розробки адміністративно-правового аспекту інформаційно-правового забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні. Положення, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження мають значну наукову цінність і для науки адміністративного та інформаційного права, і для практики діяльності регіональних сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ України.

Отримані за результатами дослідження наукові доробки мають реальну перспективу використання у: *науково-дослідній сфері* – для подальших теоретичних розробок питань, що стосуються формування дієвої та ефективної системи надання послуг населенню органами Міністерства внутрішніх справ України на основі досвіду роботи з населенням відповідних соціальних інститутів зарубіжних держав; *правотворчості* – пропозиції та рекомендації, сформульовані в дисертації можуть бути використані у законотворчій діяльності при підготовці нових законопроектів, а також внесені змін і доповнень до норм чинного законодавства з досліджуваних питань; розробки нормативно-правових актів, спрямованих на вдосконалення функціонування сервісних центрів; *правозастосовній діяльності* – з метою удосконалення практики та підвищення ефективності проведення адміністративних процедур під час надання сервісних послуг населенню регіональними сервісними центрами МВС України, а також підвищенні кваліфікації фахівців (персоналу) регіональних сервісних центрів; удосконалення адміністративних процедур надання послуг, зокрема в аспектах електронного врядування; впровадження нових методів забезпечення інформаційної безпеки та захисту персональних даних у сервісних центрах; *навчальному процесі* – при підготовці навчально-методичних матеріалів і проведенні лекційних і семінарських занять з дисциплін: «Адміністративне право», «Адміністративний процес»,

«Адміністративні процедури», «Інформаційне право», «Судові та правоохоронні органи України»; підготовки навчальних матеріалів для підвищення кваліфікації персоналу сервісних центрів.

У цьому контексті варто зауважити, що значна частина результатів дисертаційного дослідження вже впроваджена у практичну сферу. Це підтверджується доданими до роботи актами впровадження.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Якість дисертаційного дослідження не викликає сумніву. Проте необхідно зауважити, що в дисертації містяться окремі положення, які є предметом для наукової дискусії, а саме:

По-перше, у дисертації автор зазначає, що впровадження електронних сервісів значно підвищує прозорість, оперативність і доступність адміністративних послуг, що надаються сервісними центрами. Натомість, дисертанту доречно було б акцентувати і на тому, що саме ці сервіси сприяють зменшенню корупційних ризиків та підвищенню довіри громадян до державних органів.

По-друге, загалом, погоджуючись з тим, що удосконалення інформаційно-правового забезпечення діяльності регіональних сервісних центрів МВС України є важливим кроком на шляху до підвищення якості надання адміністративних послуг та впровадження європейських стандартів у роботу державних установ, дисертанту важливо було б підкреслити на необхідності постійного вдосконалення підготовки кваліфікованих кадрів, які здатні працювати в умовах цифрової трансформації.

По-третє, у сучасному суспільстві якість надання адміністративних послуг є одним із ключових показників ефективності державних інституцій. Сервісні центри МВС України, як важлива ланка у системі взаємодії громадян із державою, відіграють значну роль у забезпеченні доступності, прозорості та зручності отримання послуг. Проте досягнення високих стандартів обслуговування неможливе без активної участі громадськості.

Саме громадські ініціативи, конструктивний зворотний зв'язок та спільна робота з державними органами стають потужним інструментом для вдосконалення сервісів. З огляду на це, вважаю, що дисертантом недостатньо розкрито роль громадян у вдосконаленні роботи сервісних центрів через механізми такого зворотного зв'язку.

По-четверте, автору не зайвим було б більшої уваги приділити специфіці правового регулювання роботи сервісних центрів у різних регіонах України, що могло б врахувати регіональні особливості та виклики.

Однак, зазначені зауваження не позначаються на теоретичному і практичному значенні одержаних результатів, високому науковому рівні дисертації, її комплексності, самостійності, науковій новизні та обґрунтованих висновках. Згадані зауваження викликані дискусійним характером порушених автором проблем і можуть бути розкриті ним у подальших наукових дослідженнях.

Відображення результатів дисертаційного дослідження.

У дисертації О. А. БЕЯ сформульовані завдання, необхідні положення та повністю розкрито їх зміст відповідно до тематики дослідження. Здійснена апробація положень, присвячених питанням інформаційно-правового забезпечення РСЦ МВС України. Вони відображені та викладені у 9 наукових публікаціях, з яких 4 статті – опубліковано у фахових наукових виданнях України, 1 стаття – в іноземному рецензованому науковому періодичному виданні, зареєстрованому у державі, яка входить до ОЄСР та ЄС, 4 тези – у збірниках тез доповідей на науково-практичних конференціях.

ВИСНОВОК

Оцінка змісту дисертації, її завершеність загалом, оформлення.

Дисертаційне дослідження БЕЯ Олега Андрійовича на тему: «Інформаційно-правове забезпечення діяльності регіонального сервісного

центру Міністерства внутрішніх справ в Україні (адміністративно-правовий аспект)» є самостійним завершеним науковим дослідженням. Положення та висновки, що сформульовані в дисертації отримані автором самостійно, є обґрунтованими та містять наукову новизну. У ході дослідження автором була досягнута поставлена мета та виконані завдання, що цю мету розкривають.

Результати дослідження дисертанта вирізняються змістовністю теоретичного матеріалу, обґрунтованістю і достовірністю, грамотністю, а також повною мірою вирішують поставлену мету дисертаційного дослідження. В опублікованих працях автора повною мірою відображені основні положення дисертаційної роботи.

Основні положення дисертації, що задекларовані автором містять елементи наукової новизни. Структура й обсяг дисертації відповідають встановленим вимогам.

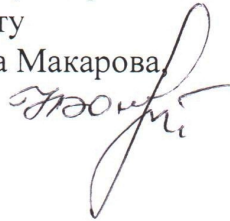
Наукові положення, висновки та рекомендації повністю обґрунтовані та аргументовані, містять наукову новизну та отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях.

Загалом, дисертація ВЕЯ Олега Андрійовича на тему: «Інформаційно-правове забезпечення діяльності регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Україні (адміністративно-правовий аспект)», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право, відповідає вимогам відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій, Постанові Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами) «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», є самостійною завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності розв'язують

конкретне наукове завдання, що має суттєве значення для правової науки та правозастосовної практики. Її автор – **ВЕЙ Олег Андрійович**, з урахуванням результатів публічного захисту, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право.

Офіційний опонент:

в. о. завідувача кафедри адміністративного та конституційного права факультету Морського права Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
д.ю.н., професор



Надія БОРТНИК

